తెలిసిన రహస్యం

పాదాలమీదుగా చీరె కుచ్చెళ్లను సర్దుకుని కూచుంది సుహాసిని. తదేకంగా దిగంతంలోని స్నిగ్ధ నీలిమను చూస్తూ, యిసికలో వేలుంచి గీతలు గీస్తున్నది. జగన్నాథం ఎదను భార్య ఉదాసీనతకు ఆందోళన చెలరేగింది. అతగాడు ఒడ్డున విరిగి వెనక్కి జారుకుంటున్న కెరటాలను పరికిస్తున్నట్లు, రెండు క్షణాలు తదేకంగా వాటికేసి చూసి "అదికాదు సుహాసినీ!" అన్నాడు.

సుహాసిని ఏమీ అనలేదు."ఏది కాదు?" అన్నట్లు కనీసం తనకేసి చూసి, కనుబొమలు విరిచినా, తను చెప్పదల్చుకున్న నాలుగు మాటలూ చెప్పుకునేవాడే జగన్నాథం. కాని ఆపిల్ల శిలాప్రతిమలాగ అలాగే కూర్చుని, తను గీసిన గీతలలోని గూడార్థం కోసరమా అన్నట్లు తదేకంగా ఊరుకున్నది. ఆమె రూపం సమ్మోహనంగానే ఉంది గాని - ఆక్షణంలో జగన్నాథం అహంకారం దెబ్బ తిన్నది.

అసలు మధ్యాహ్నం అతగాడు ఆమెను పిలిచి 'చూడు సుహాసినీ, మనం సాయంకాలం బీచ్‌కి వెడదాం" అన్నప్పుడే "నీతో ఒక విషయం మాటాడాలి" అని తెలియబరచినప్పుడే ఆ పిల్ల నిరుత్సాహ పడడం అతగాడు గ్రహించాడు. అయినా తప్పదుగనుక-

"మనిద్దరం తప్ప మరెవర్నీ పొడుకురాకూ" అని కూడా చెప్పాడు.

క్షణాలు నిశ్శబ్దంలో కరిగి - చీకటి తెరలు వాలుతున్నాయి. తటపటాయించిన జగన్నాథం చెప్పేడు.

"చూడు సుహాసినీ! నాన్నగారి సంగతి నీకు తెలిసిందేకదా! ఆయనకి పిసినారి తనం చుప్పనాతి తనం ఉన్నాయని చిన్నవాళ్లం మనం అనకూడదు.

"యిటువంటి విషయంలో మాత్రం ఆయన మొదట్నించి సంప్రదాయం, పరువు ప్రతిష్టలూ వీటిమీదనే ధ్యాస ఉంచుతారు..."

" తన కొడుకు అత్తవారి ఇంటికి పోయి ఉత్త చేతులతో తిరిగి వస్తే అందులోను పెద్ద పండుగకి

వెళ్లినపుడు. నలుగురూ ఏమనుకుంటారు? అనేదే ఆయన బెంగ". ఆ నాలుగు మాటలు అనేసిన తర్వాత తలమీదనుంచి ఎంతో బరువు దించేసినట్లయింది జగన్నాధానికి.

అతగాడు అత్తగారింటికి భార్యతో సహా పండుగకి వచ్చాడు. మామగారు చేసేది గుమాస్తా గిరీ అవడం చేత యిప్పుడు యిదివరకు అనుకున్నట్లు గడియారం కొనిపెట్టే ఛాయలేమీ అగుపించడం లేదు. జగన్నాధం ఉద్యోగం పెద్దదే చేస్తున్నాడు. అతగాడి తండ్రి హోదా వున్నవాడే కూడాను. కాని ఒకసారి సుహాసిని తల్లి స్పష్టంగా అన్న మాటలు జగన్నాధం తండ్రికి చక్కగా జ్ఞాపకం ఉన్నాయి.

ఆమె సందర్భమొచ్చి అన్నది: "మా అల్లుడికి వారు (అంటే ఆమె భర్త) గడియారాలలో మాంచి ఖరీదైనదాన్ని కొందామనుకుంటున్నారు బహుశా రేపు పండగకేనేమో".

ఇప్పుడు జగన్నాధం ఆ ఆశతోనే వచ్చేడు. అతగాడి తండ్రి ఆ పట్టుదలమీదే కొడుకునీ, కోడలునీ యిల్లు కదలనిచ్చేడు.

జగన్నాథం, సుహాసినీ ఏమీ మాట్లాడకపోవడంతో పరిస్థితులను యింకో రకంగా ఎదుర్కొందామనుకున్నాడు. భార్యకేసి రెండు క్షణాలు తదేకంగా చూసి "మీ అన్నయ్యా వాళ్ళ అత్తగారు పెట్టిన రేడియో చాలా ఖరీదైంది అనుకుంటాను?" అని భోగట్టా చేసేడు.

"అవును కాబోలు.. మొత్తనికి ఖరీదైనదేనుట"- ఎక్కణ్ణుంచో మాటాడుతున్నట్లున్నాయామె మాటలు.

"చూశావా?" తను కూర్చున్న భంగిమ మార్చుకుని; కంఠస్వరం కాస్త హెచ్చించి అన్నాడు జగన్నాథం.

"రిటైరైపోయి దమ్మిడీ సంపాదన లేకుండా కూచున్నా, వాళ్ల మామగారికి మీ వదినె కాపురమంటే ఎంత శ్రద్ధోను..."

సుహాసిని నొచ్చుకున్నది. "అంటే... మీ ఉద్దేశం... మా నాన్నగారికి మాత్రం తన కూతుర్రి సంసారం ధ్యాస లేదంటారు. ఆయన కన్న కూతురి కాపురంలో నీళ్ల పోస్తారంటారు?" ఎర్రగా చూసి, ఎర్రనైన మొహం అంతలో దించుకుంది.

జగన్నాథం కూడా ఆమెను సూటిగా చూసే ప్రయత్నం చేసి, "నేను ఎందుకంటాను? కాని ఎవరేనా అంటారనుకో. నేను అడ్డుపడగలనా?"

అతగాడి మాటల్లో వచ్చిన "ఎవరేనా?" అన్న మాటలకర్థం - తన మామగారేనని సుహాసినికి తెలుసు. కాని ఏం చేయగలదు? వస్తున్నప్పుడు పుట్టింటి నలుగుర్ని చూద్దామన్న ఉబలాటమే ఎక్కువ ఉన్నదిగాని.. చిక్కులు తలెత్తుతాయన్న జ్ఞానమే రాలేదు!

అసలు జగన్నాథం యింత పట్టుదల, మంకుతనం పడుతాడనుకోలేదు తను. కాని అది ఎందుకో కూడా యిప్పుడాపిల్లకి తెలుసు.

సుహాసిని అన్నయ్య రామం పండుగకి అత్తవారింటికి వెళ్లలేదు. అందుకు కారణం వాళ్ల రెండేళ్లుగా జరిపింతాలు పెడుతన్న రేడియో కొని ఇవ్వకపోవడమే. సుహాసిని తన భర్తతో బండి దిగేసరికి మొదట వదినె ఎదురొచ్చింది.

"నువ్వు దర్శనమిస్తా వనుకోలేదు" అన్నది నవ్వుతూ సుహాసిని.

"ఏం చెయ్యను? మీ అన్నయ్యగారు హుకుం వేసేరు" అన్నది నవ్వుతూ వదినె. "ఎందుకని' ' అడగలేదు సుహాసిని, కాని, తర్వాత తెలుసుకుంది అన్నయ్యకి మామగారు పెడతానన్న రేడియోనే అందుకు కారణం అని.

జగన్నాథం కూడా తనను తీసుకుని రాకుండా అలిగితే బాగుండునే అనుకుంది సుహాసిని. తన తండ్రి ఆర్థిక పరిస్థితులు చాలా దిగజారిపోయి ఉన్నాయి. అది చూస్తూ తాను గడియారంగురించి నిలదియ్యలేదుకదా? అదేమాట అందామనుకుంది భర్తతో. కాని ఆ ఉదయం మరో సంఘటన జరిగింది. అటు తర్వాత ఆ పిల్ల భర్త ఎదుట పడ్డానికే తల తీసినట్లుంది!

రామం మామగారు ఆవేళ ఉదయమే రేడియో సరికొత్తతది - లైసెన్సుకి కూడా డబ్బు కడుతూ పంపించేశాడు. తన కళ్లముందరే అన్నయ్య స్నేహితుడు వచ్చి 'ఇదిగోరా రామం! మీ మామగారు యీ 'రేడియో'నీకు అప్పజెప్పమన్నారు. పాపం... నువ్వు మీ ఆవిడా రాలేదని ఆయన ఎంతో నొచ్చుకున్నారు- ఇక మీ అత్తగారైతే మీ అమ్మగారితో మరీ మరీ చెప్మన్నారు- ఎలాగైనా అల్లుణ్ణీ, కూతుర్నీ- పండగనాటికి సాయంకాలానికైనా పంపమని" అంటూ రేడియో యిచ్చేడు.

అన్నయ్య గర్వంగా వదినెకేసి చూశాడు. వదినె తనకేసి అమ్మకేసి చూసింది- అన్నయ్య అన్నాడు. "లాభంలేదే... అల్లుడైన వాడికి మొహమాటం ఉండకూడదు... అందుకనే భామామణీ... మీ నాన్నగారికి అయిదొందలు పదలగొట్టేశాం"-

ఆనవ్వు వదినెకెంత ఆనందాన్ని - గర్వాన్ని యిచ్చిందో తనకంత గుండెల్లో ముల్లులాగ గుచ్చుకుంది. అదే సమయంలో జగన్నాథం స్నానంచేసి అక్కడకి వచ్చేడు. అతగాడి చెవుల్లో తన మామగారు కొడుకు ప్రయోజకత్వాన్ని మెచ్చుకుని నవ్విన నవ్వు పడింది. సుహాసిని ఆ సంఘటన తప్పించ లేకపోయింది. అయినా భర్తకి తన యింటి దుస్థితి చెప్పాలనే ప్రయత్నంలోనే "నిజంగా... మా వాళ్లు చాలా యిబ్బంది పడుతున్నారండీ" అన్నది ఎట్టకేలకు నోరువిప్పి.

"నిజమే... పరిస్థితులు బాగున్నాయని నేనూ అనను... కాని మీ అన్నయ్యమాత్రం తన మామగారిపట్ల ఏమాత్రం కరుణ, సానుభూతి ప్రకటించాడు?"... నా పరువు కాపాడాల్సిన బాధ్యత

అతగాడి మీద లేదా!" భర్త మాటలకి సుహాసిని కన్నీళ్లు కార్చేదేగాని వాటి ప్రయోజనం ఏం ఉండదని ఆ పిల్ల ఎరుగును. మెల్లిగా అన్నది.

"లేదండీ! పాపం అన్నయ్య నా చేతులు పట్టుకుని మరీ బ్రతిమాలుకున్నాడు. చెల్లీ! నన్ను క్షమించమ్మా!... "లోను" యిప్పుడు యివ్వనన్నారు వచ్చేనెల యిస్తారు. అప్పుడు ఏదో విధంగా కొంటానని'

ఆ మాటలతో జగన్నాథం వెటకారంగా నవ్వేడు."అందుకనేకదూ? రేడియో యిల్లు వెతుక్కుంటూ వచ్చింది. మరి తను తన భార్యను పుట్టింటికి పంపకుండా ఎందుకు ఉంచేశాడు?"

సుహాసిని జవాబు చెప్పలేదు.

జగన్నాథమే పూర్తి చేశాడు."ఎందుకనో తెలుసా? మీ నాన్నగారు వద్దన్నాడు. మరి మా నాన్నగారికే నన్నమాట. ఆ మాత్రం హక్కులేదు? అదీగాక మా నాన్నగారి నైజం నువ్వెరుగుదువుగా!"

తలూపింది సుహాసిని. "మరోసారి అడుగుతానండీ" అన్నది కన్నీళ్లు ఆపుకుని.

"సరే ఏదో నువ్వు చెయ్యిగాని... నేను రేపు ఉదయం వెడుతున్నాను. మా నాన్నగారు చంపేస్తాడు" అంటూ లేవబోయాడు జగన్నాథం.

సుహాసినికి ఏమనాలో తోచలేదు. ఏమి చెయ్యాలో తెలియలేదు... "సరే! పండుగపూట ఉదయమే వెళ్లిపోతారన్నమాట...?అంతేనన్నమాట ... నేనా సముద్రంలోకి వెడతాను..."

జగన్నాథం ఆమెను పట్టుకున్నాడు.

"అది కూడా ఎందుకు? అప్రదిష్ట... పద" అన్నాడు. ఆమెను ఎనిమిది గంటల రాత్రి చీకట్లో రోడ్డువైపు నడిపిస్తూ.

"నీకు తెలీదా? నీమీద నాకెంత యిది వుందో సుహా!" జగన్నాథం దూరాన దీపస్తంభాలనుంచి బలహీనంగా వచ్చి తమమీద వాలుతున్న నీరసమైన వెలుగులో బరువుగా భార్యని నడిపిస్తూ అన్నాడు. "కానీ... నాన్నగారు, అమ్మా నిన్ను ఎంత నీచంగా చూస్తారు?... మన యిద్దరం కలిసి వెడితే...అందుకనైనా, నేను ముందుగా పోవాలి"...

భార్య ఏడుస్తున్నదని తెలుసు జగన్నాధానికి- కాని ఏం చేయగలడు? కనీసం తానేం చేయలేనని అతగాడి ఉద్దేశం.

దీపాల వేళదాటి రెండు గంటల సేపయినా యింటి అల్లుడు కూతురు రాలేదేమా? అని యింటిల్లిపాదీ గాభరాపడుతున్నప్పుడు యిల్లు చేరుకున్నారు సుహాసినీ జగన్నాథం దంపతులు.

గడప లోపలకి అడుగు వెయ్యగానే ధుమధుమలాడుతున్న జగన్నాథం గదిలోకి పోగా, యిష్ట జనపరివారం మధ్య సుహాసిని మాత్రం మిగిలింది.

వదిన వచ్చి చెయ్యి వేసింది భుజం మీద. "సినిమాకిగాని వెళ్లేరేమో అనుకున్నా" నంది. ఆమె చెయ్యి పాముపడగలా అనిపించింది సుహాసినికి

"ఊహూ.. అదొక్కటే తక్కువ... దేనికైనా పెట్టిపుట్టాలమ్మా వదినా నీకుమల్లే!" అన్నది. వదిన అంత తెలియనిదేం కాదు. మరి మాటాడలేదు.

జగన్నాథం ఆరోజు రాత్రి వంట్లో ఏమీ బాగులేదన్నాడు. పేరుపేరున వరుసగా అందరూ వచ్చి బ్రతిమాలేరు!

"బాగుంది... నాకేం మొహమాటం.. అలాంటివాణ్ణయితే యింటిదగ్గరే ఉండిపోనా? మా రామంబావలాగ.. నావంట్లో బాగులేదు. నాకు రెస్టు కావాలి" - మాటలు, సందర్భం యివే మారేయి తప్ప.. అర్థం అదే వచ్చేటట్లు అందర్నీ తిరగ్గొట్టేడు.

సుహాసిని ఏమీ అనలేదు. ఏమన్నా అది నిప్పు మీద నెయ్యే అవుతుందని ఆ పిల్లకి తెలుసు. మర్నాడు ఉదయం పండుగపూటా భర్త తన పరువు తన కన్నవారి పరువు దక్కనివ్వడన్న బెంగే ఎక్కువయ్యింది. తండ్రితో ఏమంటుందీ?

ఇల్లు లేదు ... ఒకసారి తనఖా పెట్టే సేడు గనుక మరి అప్పురాదు... ఉద్యోగంలోనా? లోను అయిపోయింది. ఇంకా యిద్ద రాడపిల్లలు ఎదుగుతున్నారు. తండ్రి నేమని అడగాలి?

భర్త మంచందగ్గరే కూచుని పట్టెమీద తలపెట్టుకుంది. వ్యథాభారంతో నిద్రలోకి . జారిపోయింది.

జగన్నాథం అలకపాన్పు స్వీకరించాడేగాని... ఆరోగ్యం చక్కగానే ఉందిగదా? నిద్ర ఎలా పడుతుందిమరి...ఏవో ఆలోచనలు... తండ్రి తనను భార్యను ఎంత చిన్నతనం చేస్తాడోనని భయం.. యిత్యాది ఆందోళనతో అటు యిటూ భార్య కంటపడనంత జాగర్తగానే ప్రక్కమీద దొర్లేడు.

"అయ్యో! నా సంస్కారం యింతలా దిగిజారిందే.. పాపం యింటిల్లిపాదీ బ్రతిమాలేరు. కదా? అయ్యో అందరూ నొచ్చుకుని ఉంటారు" అని కూడా ఒకటి రెండుసార్లు అనుకున్నాడు.

అవతలికి పోవాల్సిన అవసరం వచ్చింది. మెల్లిగా లేచేడు. భార్య పట్టెమీద తలపెట్టి పడుకుంది. ఇంతపిసరు చడి లేకుండా లేచేడు. "మళ్లీ యిది లేచిందో... యింటిల్లిపాదీ లేస్తారు. ఏ డాక్టరు దగ్గరికో పరిగెడతారు. అంతా ఫార్సు" అనుకుని సద్దుచేయకుండా తడుముకుంటూ గుమ్మం దాటేడు. పిల్లిలాగా అడుగలువేసి వరండాలోకి వచ్చేడు.

ప్రక్కగదిలో దీపం. వెలుగుతున్నది. ఔను మరి రామం, భార్య, పండుగంతా వాళ్లదే. రామం ఎంత గర్వంగా ఉంటాడు. అతని భార్య ఎంత గర్వంగా రేపు పుట్టింనింటికి వెడుతుంది!

తాపీగా నాలుగడుగులు ముందుకు వేసేడు. అనుకోకుండా, అనవసరమైన కుతూహలం కలిగింది. గది లోపల్నించి మాటలు వినిపిస్తున్నాయి. గది బయటమాత్రం చీకట్లు అలుముకున్నాయి. కిటికీలోనుంచి పడే వెల్తురు తప్ప అంతా చీకటి, నిశ్శబ్దం!

"అదేమిటండీ! మా నాన్నకి మాత్రం రావాలని లేదూ?" అది భార్యగొంతు "ఔను"అన్నది రామంగొంతు గంభీరంగా

'మరి... రేడియో ఎందుకు పంపించేడని?" ఆమె రెట్టించింది. రామంనవ్వు విచిత్రంగా ఉంది.

"అయితే నువ్వు నిజంగా మీనాన్న పంపించిన రేడియోనే అనుకుంటున్నావు?" అతగాడి గంతులో వింతధ్వని ఉంది.

"మరి మీ నాన్నగారు అదే గనక లేకపోతే నన్ను గడప దాటనివ్వను... వాళ్లను గడప తొక్కనివ్వను అన్నారుగా.."

"ఓసి! పిచ్చిదానా... రెండువేపులా నలిగిపోయేవాణ్ణి నేనున్నానుగా.. నా కర్మ లేదా అది నాప్రయోజకత్వం అనుకో" అన్నాడు రామం

బహుశా రామం భార్యను దగ్గరిగా అదుముకున్నాడేమో "అబ్బ ఉండండి"అన్న తర్వాత మళ్లీ ఆమె గొంతుకే వినిపించింది "అంటే?"

"అంటే" రామం చెప్పేసేడు. "అది నేను మా చెల్లెలు కోరినట్లు ... వాళ్లకి బహుమానం కొందామని పుచ్చుకున్న 'లోను' తో కొన్న రేడియో..." రామం కంఠం గొద్గదికమైంది. "ఏం చేయను... నీ దుఃఖం. మీవాళ్ళ బలహీనత, మావాళ్ల దెప్పిపొడుపులు నన్ను యిలా చెయ్యమన్నాయి"

"అయ్యయ్యో, ఎంతమాట?" అనేటంతలో భార్యను రామం నోరుమూసిన వైనం కూడా జగన్నాథం కర్ణేంద్రియాలను సోకింది!

జగన్నాథానికి చిరుచెమట పోసింది.వాళ్ళ మాటలువినడం అనేదాని మంచిచెడ్డలగురించి అతగాడు ఆలోచించలేదు. అతని ఎద నెవరో పొడిచి పొడిచి ఏవో ప్రశ్నలడిగినట్లయింది.

"మీ రెంత మంచివారండీ" అంటూ రామం భార్య రామాన్ని మెచ్చుకుంది. అతగాడి కది స్వర్గం కాదా? ప్రపంచ విజేతలా ఫీలైవుంటాడు రామం.

"మరి.. మరి" కోపంతో జగన్నాథం రెండు పిడికిళ్ళు బిగించేడుకాని రెండు క్షణాల్లో అది కరిగిపోయింది.

అవును.రామం స్వార్థపరుడే కావచ్చును? స్వార్థాని కర్థాలు, భార్యను ఆనందపర్చటం.. తల్లి దండ్రులను ఆనందపర్చడం... అత్తమామలను సంతోషపెట్టడం... యివే అయితే రామం స్వార్థపరుడే!

జగన్నాథానికి సిగ్గేసింది. తనేనా? సుహాసినిని ప్రేమించడంలేదు? వెనుదిరిగి ఒక్క ఉరుకున గదిలోకి వెళ్ళి భార్యను కౌగలించుకొని తాను రహస్యం కనిపెట్టేశానని చెపుదామనుకున్నాడు. ఐతే అతనలా చేయలేదు. అడుగులో అడుగు వేస్తూనే గదిలో అడుగుపెట్టేడు. మంచంమీద భార్య దగ్గరిగా కూచుని ఆమెతల నిమిరేడు.

"అతి చిన్న జీతగాడుమీ అన్నయ్యకి మహా అయితే లోను ఐదొందలుయిస్తారేమో.. నాకు ఎంత యిస్తారంటావు?" అని గొణుక్కున్నాడు.

ఉలిక్కిపడి లేచింది సుహాసిని. కళ్ళు ఏడ్చి ఏడ్చి వాచిపోయాయి. "ఏవండీ!" అని గాభరాపడిపోయింది. జగన్నాథానికి నిజంగా సిగ్గేసింది. చూడు సుహా!" అన్నాడు గట్టిగా ఆ పిల్లకు ఊపిరాడనివ్వకుండా తనదగ్గరకి తీసుకుని.

"నేను... నేను..."

"మీకోసరం పాలు తెచ్చేను... అయ్యో... మర్చిపోయానంటూ" భర్త చేతుల్లోనించి విడిపించుకుని గ్లాసు అందుకుంది సుహాసిని.

"నువ్వు భోజ.నం చేయలేదుకదూ?" అన్నాడు. జగన్నాథం భార్యకళ్లలోకి ఆశగా, ప్రేమగా... తృప్తిగా చూసి.

"మీరు చేశారా?" అడిగింది సుహాసిని పాల గ్లాసు నందిస్తూ.

ఆ యిద్దరూపాలు పంచుకున్నారు.

"మంచికో,. చెడ్డకో మంత్రోపదేశం అయ్యింది. నాకు ... రహస్యం తెలిసింది" అన్నాడు జగన్నాథం.

"మీరు ఏమంటున్నారో... నాకు మాత్రం భయంగా ఉంది సుమండీ!"

భార్యను సాధ్యమైనంత చేరువుగా చేర్చుకుని "ఎందుకూ? నేను ఊరు వెళ్లనుగా..." అన్నాడు భర్త - ఆ పిల్లకి ఆశ్చర్యంపోడానికేమి అవకాశం మిగుల లేదు.

(1961, ఆంధ్రపత్రిక వారపత్రిక)